

Aanbiedingsnotitie gezamenlijk AB RUD Utrecht en Omgevingsdienst regio Utrecht (agendapunt 3c)

aan:	de leden van het gezamenlijke algemeen bestuur van RUD Utrecht en Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU)
van:	Stuurgroep Eén OD in Utrecht
opsteller:	Programmateam
onderwerp:	Concept Rudimentaire begroting
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 27 juni 2024
Bijlage(n):	Bijlage 1 Concept Rudimentaire begroting

Doel:

- O ter besluitvorming
- x ter (oriëntatie) bespreking
- O ter kennisneming

Voorstel

Voorgesteld wordt:

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. Kennis te nemen van bijgevoegde Rudimentaire Begroting 2026 en het meerjarig perspectief 2027-2030;
2. Te bespreken of de rudimentaire begroting aantoont dat de nieuwe omgevingsdienst vooralsnog betaalbaar is en naar verwachting geen belemmering vormt voor het besluit van het AB in oktober 2024 om fase 2 aan te vangen.

Samenvatting

Bijgaand ontvangt u de concept rudimentaire begroting 2026 voor de op te richten Omgevingsdienst Utrecht. Dit document is een onderdeel van fase 1 van het programma 1 omgevingsdienst Utrecht.

De rudimentaire begroting is 1 van de 4 producten uit fase 1 'richten'. In deze begroting is rekening gehouden met de uitgangspunten uit de andere onderdelen van fase 1 zoals het richtingsplan en de ontwerp-gemeenschappelijke regeling.

De rudimentaire begroting heeft als doel de deelnemers inzicht te geven in de betaalbaarheid van de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht. Het is dus uitdrukkelijk geen ontwerp-programmabegroting 2026. Dit is ook niet mogelijk, doordat zowel de financieringssystematiek (waaruit met name de verdeling per deelnemer wordt bepaald), alsmede ook de definitieve afname van taken in omvang per deelnemer voor 2026 nog niet is vastgesteld.

Binnen de rudimentaire begroting is op basis van de afzonderlijke begrotingen 2024 (na eerste begrotingswijziging) van de afzonderlijke diensten een analyse gedaan, waaruit de gezamenlijke rudimentaire begroting is opgesteld.

De rudimentaire begroting toont aan dat de nieuwe omgevingsdienst vooralsnog betaalbaar is en naar verwachting geen belemmering vormt voor het besluit van het AB in oktober 2024 om fase 2 aan te vangen.

De afzonderlijke begrotingen 2024 zijn gecorrigeerd voor eenmalige kosten en opbrengsten. Daarnaast zijn er correcties doorgevoerd op onderdelen waarvan duidelijk is dat deze in 2026 anders zullen zijn. Voorbeelden hiervan zijn het aflopen van de SPUK IBP, de SPUK Energie en de reeds in de ontwerp-programmabegroting 2025 doorgevoerde bezuinigingen van de RUD Utrecht. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een 'schone' begroting 2024 die is geïndexeerd naar 2026. De kosten voor indexatie zijn aanzienlijk in omvang (ongeveer € 3,3 miljoen) en zijn dus nadrukkelijk geen effect van de fusie. Deze kostenstijgingen hadden de diensten autonoom ook gehad.

Relevante aandachtspunten/bespreekpunten:

Kostenbesparingen 2026

Er zijn geen kostenbesparingen in 2026 meegenomen. Dit heeft met name te maken met het feit dat er op een aantal onderdelen nog geen besluiten zijn genomen die mogelijk tot kostenbesparingen zouden kunnen leiden. Daarnaast is de fusie niet ingegeven door kostenbesparingen, maar door kwaliteitsverbeteringen en naar de toekomst toe minder meerkosten (dus afvlakking van de indexeringen).

Rentebaten

Beide diensten krijgen sinds enkele jaren weer rente-inkomsten. In de rudimentaire begroting zijn geen rentebaten meegenomen. Dit heeft twee redenen. Allereerst omdat het onzeker is hoe lang-, en in welke omvang de huidige positieve rentestanden blijven bestaan. Ten tweede heeft de manier waarop de nieuwe dienst wordt gefinancierd (activa-passiva transactie) of helemaal opnieuw een aanzienlijk effect op de omvang van de aanwezige liquide middelen. Een besluit hierover wordt genomen in fase 2.

Indexaties

Het is gebruikelijk om bij de begroting hiervoor de septembercirculaire 2023 te gebruiken. Omdat de rudimentaire begroting in juni wordt opgesteld, is nu ook de meicirculaire 2024 beschikbaar. De verwachting is dat de kosten (inflatie) minder zullen gaan stijgen dan in de septembercirculaire 2023 werd verwacht. Daarom is ervoor gekozen de meicirculaire te gebruiken. Dit heeft over 2 jaar (2024 en 2025) bijna € 1 miljoen minder indexering tot gevolg.

Fusiekosten

De eenmalige kosten met betrekking tot de fusie zijn niet meegenomen in de Rudimentaire Begroting 2026. Er is een aparte fusiebegroting in de routekaart fase 2 opgenomen en de verwachting is dat deze kosten middels eenmalige middelen zullen worden gedekt.

Bodemtaken

De provincie Utrecht heeft voor 2024 en 2025 toegezegd de apparaatskosten voor bodemtaken door te zetten naar de huidige omgevingsdiensten ter dekking van (een deel van) de kosten die gemeenten moeten maken door het overgaan van bevoegd gezag onder de Omgevingswet van deze taken. Voor 2026 zijn deze kosten toegevoegd bij de afzonderlijke deelnemers, aangezien er op dit moment geen zicht is op een andere dekking.

Scenario -5%

Met het oog op de inhoudelijke keuzes die deelnemers mogelijk moeten maken door financiële krapte in 2026, is op verzoek van de bestuurders ook een doorrekening gemaakt van wat een eventuele bezuiniging van 5% op de afgenomen taken kan betekenen. Dit verzoek werd op 22 mei jl. tijdens de bestuurderssessie over het richtingsplan gedaan. In deze berekening is een afname van 5% van het aantal uren meegenomen en een gelijke daling van de kosten per taakveld. De overheadkosten zijn gelijk gehouden, omdat de verwachting is dat een afname van 5% van de uren niet tot (aanzienlijke) besparingen op de overhead zal leiden. De totale deelnemersbijdrage neemt met 5% minder uren met in

totaal € 2.114.000 af. Bij dit scenario is nog geen rekening gehouden met frictiekosten die eventueel kunnen ontstaan wanneer alle deelnemers op dezelfde taken willen bezuinigen.

Totstandkoming

Ter voorbereiding van dit concept voor de Rudimentaire Begroting 2026 en het meerjarig perspectief 2027-2030) is er een projectgroep gestart met vertegenwoordiging van financieel experts en bezetting door beide omgevingsdiensten. Er is een projectklankbordgroep gevormd met regievoerders en financieel experts van zowel de ODRU als de RUD Utrecht. Deze projectklankbordgroep is tweemaal bijeen geweest om de uitgangspunten en de uitkomsten met elkaar door te nemen. Dit heeft tot verrijking van de documenten geleid en er is daarmee draagvlak gecreëerd voor het document dat nu voorligt.

Financiën

Er zijn geen directe financiële gevolgen van het besluit om vast te stellen dat op basis van de Rudimentaire Begroting de nieuwe Omgevingsdienst betaalbaar is en dat de financiën derhalve geen obstakel zijn om door te gaan naar fase 2 van de routekaart.

Juridische toets

Dit voorstel heeft geen directe juridische consequenties, voor de fusie wordt verwezen naar onder meer de concept GR voor juridische consequenties.

Communicatie en medezeggenschap

De Rudimentaire Begroting 2026 dient voor advies te worden voorgelegd aan de BOR voor zover dit invloed heeft op het personeel (bijvoorbeeld kantoorplekken).
